

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТАМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ (2018)

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності студентами якістю освітнього процесу Білоцерківського НАУ та визначення ставлення студентів до навчання з метою вдосконалення якості організації освітнього процесу і рівня викладання.

Анкетування проведено в листопаді 2018 року.

Учасники анкетування – студенти екологічного факультету усіх курсів бакалаврського і магістерського рівнів вищої освіти. Всього опитано 216 респондентів. Контингент студентів представлено на рисунку 1.

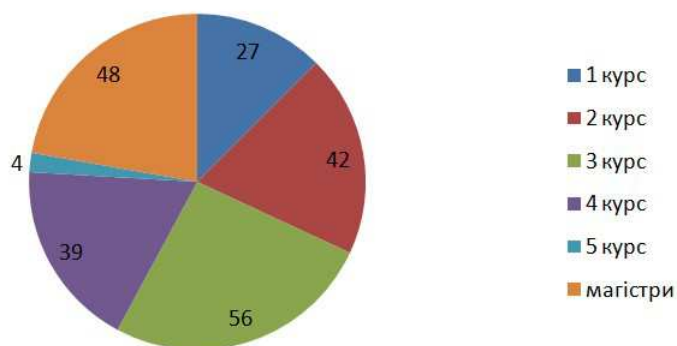

Рис. 1. Контингент респондентів (осіб)

Анкету було поділено на три блоки: організація освітнього процесу, рівень викладання дисциплін і ставлення студента до навчання. Для кожного блоку було визначено критерії оцінювання. Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

5 балів – якість проявляється практично завжди;

4 бали – якість проявляється часто;

3 бали – якість проявляється приблизно в 50 % випадків;

2 бали – якість проявляється рідко;

1 бал – якість відсутня.

Результати оцінювання студентами організації освітнього процесу представлено у таблиці 1.

Відповідно до результатів анкетування, оцінка організації освітнього процесу за всіма критеріями є досить високою. Найвищі оцінки студенти поставили за критеріями "задоволеність навчанням за обраною спеціальністю", "доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін", "залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах". Найнижче студенти оцінили "співвідношення

теоретичної і практичної частини" та "спрямованість дисциплін на майбутню професію".

Таблиця 1. Оцінювання організації освітнього процесу студентами екологічного факультету (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали					
		5	4	3	2	1	не оцінювали
1	Задоволеність навчанням за обраною спеціальністю	41	44	13,5	1	0,5	0
2	Співвідношення теоретичної і практичної частини	27,3	47,2	18,5	4,2	2,3	0,5
3	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	31	48	16	4	0,5	0,5
4	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	32	43,5	20	2	2	0,5
5	Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	40	42	14	1	2	1
6	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, зарубіжні лектори, дискусії тощо)	40	40	14	4,5	1	0,5
7	Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	41,5	42,5	12,5	1	2	0,5
8	Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	46	38,4	11,1	0,5	3	1
9	Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	65	26	5,5	1	0,5	1

Загальну оцінку якості освітніх послуг університету по курсах представлено у таблиці 2. Найвищі бали поставили студенти 1 курсу (81 % опитаних оцінили на 5 балів і 15 % на 4 бали) і 4 курс (41 % на 5 балів і 51 % на 4-бали).

2,5 % студентів різних курсів оцінили якість освітніх послуг негативно. Найбільшу частку серед них становлять студенти 2 курсу (4 % від кількості студентів 2-го курсу).

Таблиця 2. Оцінювання якості освітніх послуг університету студентами різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається студент	Бали					
		5	4	3	2	1	не оцінювали
1	1 курс	81	15	4	0	0	0
2	2 курс	29	55	10	4	0	2
3	3 курс	44,5	44,5	9	2	0	0
4	4 курс	41	51	5	0	3	0
5	5 курс	25	75	0	0	0	0
6	магістри	39,5	44	12,5	2	0	2
Всього		44	44,5	8	2	0,5	1

Рівень викладання дисциплін студентам було запропоновано оцінити за 10 критеріями (табл. 3). Аналіз результатів показав, що студенти в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін. Найвищими балами оцінено "організованість і підготовленість занять", "забезпеченість навчально-методичними матеріалами (підручниками, посібниками, методичними вказівками, презентаціями і роздатковими матеріалами)", "зацікавленість викладачів навчити і допомогти студенту", "доброзичливість, тактовність, толерантність викладачів до студентів". Досить високі оцінки отримали категорії "прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання" та "можливість самоперевірки засвоєних знань, умінь, навичок (контрольні питання, завдання, тести)".

Найбільше негативних оцінок отримано за "можливість отримання практичного досвіду професійної діяльності" (8 %). Відтак, необхідно більшу увагу приділити формуванню фахових компетентностей студентів на практичних заняттях, переглянути завдання для самостійної роботи і проходження виробничої практики.

Власне ставлення до навчання студенти оцінювали за такими критеріями: відвідування занять; підготовленість до занять; активність на заняттях; робота на платформі Moodle; участь у конференціях, олімпіадах, наукових гуртках, конкурсах студентських робіт.

**Таблиця 3. Оцінювання рівня викладання дисциплін студентами
екологічного факультету (у відсотках)**

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали					
		5	4	3	2	1	не оцінювали
1	Організованість і підготовленість занять	47	45	6,5	0,5	0	1
2	Зацікавленість викладачів навчити і допомогти студенту	50	40,7	7,8	0,5	0	1
3	Забезпеченість навчально-методичними матеріалами (підручники, посібники, методичні вказівки, презентаційні і роздаткові матеріали)	54	37,5	4	4	0	0,5
4	Доступ до електронних ресурсів університету (е-навчання на платформі Moodle)	57,4	27,3	11,1	3,2	0	1
5	Можливість отримання практичного досвіду професійної діяльності (клініки, наукові лабораторії, підприємства, організації, поля, сади, господарства)	41	36	14,5	7	1	0,5
6	Взаємозв'язок теоретичних знань з практичними завданнями	41	40	14	4	0,5	0,5
7	Доброзичливість, тактовність, толерантність викладачів до студентів	49	42	5,5	1	0,5	2
8	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	45	43	7	2	2	1
9	Організованість самостійної роботи студентів (завдання, методичні вказівки, консультації викладачів)	48,1	36,1	13,4	0,5	0,5	1,4
10	Можливість самоперевірки засвоєних знань, умінь, навичок (контрольні питання, завдання, тести)	56,4	32,4	8,3	1,4	0,5	1

Таблиця 4. Оцінювання власного ставлення до навчання студентами екологічного факультету (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали					
		5	4	3	2	1	не оцінювали
1	Відвідування занять	45	46	7,5	1	0,5	0
2	Підготовленість до занять	32,5	54	12	1	0	0,5
3	Активність на заняттях	31	49	14	4	0	2
4	Робота на платформі Moodle	38	39,5	17	4	1	0,5
5	Участь у конференціях, олімпіадах, наукових гуртках, конкурсах студентських робіт	30	35	17,5	8	9	0,5

Аналіз результатів (табл. 4) показав, що студенти досить високо оцінюють свою навчальну діяльність. 86,5 % респондентів вважають, що рівень їх підготовленості до занять можна оцінити 4-5 балами, переважна більшість активні на заняттях та у використанні навчальних ресурсів, розміщених на платформі Moodle. 65 % респондентів відмітили, що є активними учасниками конференцій, олімпіад, наукових гуртків тощо. Частка тих, хто негативно оцінює своє ставлення до навчання, не перевищує 5 %.

Висновки

1. Оцінка студентами екологічного факультету організації освітнього процесу за всіма критеріями є досить високою. Загалом 88,5 % оцінили якість освітніх послуг університету на 4–5 балів.

2. Найвищими (4–5) балами студентами оцінено задоволеність навчанням за обраною спеціальністю (85 %); залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (84 %), доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін (84,4 %), доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки (91 %).

3. 2,5 % студентів різних курсів оцінили якість освітніх послуг негативно. Найбільшу частку серед них становлять студенти 2 курсу (4 % від кількості студентів 2-го курсу).

4. Стосовно рівня викладання дисциплін студенти найбільше задоволені організованістю та підготовленістю занять (92 %); забезпеченістю навчально-методичними матеріалами (підручниками, посібниками, методичними вказівками, презентаціями і роздатковими матеріалами) (91,5 %); зацікавленістю викладачів навчити і допомогти студенту (90,7 %). 88 % респондентів високо оцінили прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання їхніх знань викладачами, а також доброзичливе та тактовне ставлення викладачів до студентів (91 %).

5. Найбільше негативних оцінок студенти поставили за взаємозв'язок теоретичних знань з практичними завданнями (4,5 %) та можливість отримання практичного досвіду професійної діяльності (8 %), що свідчить про необхідність збільшення практичної складової в навчальних програмах дисциплін, поліпшення їх навчально-методичного забезпечення.

6. Переважна більшість студентів високо оцінюють свою навчальну діяльність – не пропускають занять, добре до них підготовлені, активні. 65 % респондентів відмітили, що є активними учасниками конференцій, олімпіад, наукових гуртків, конкурсів студентських робіт. Частка тих, хто негативно оцінює своє ставлення до навчання, не перевищує 5 %. Саме цій категорії студентів куратори груп мають приділити найбільшу увагу.